

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Drawsku Pomorskim.

„Predyspozycje zawodowe życiowym drogowskazem dla młodzieży”

1. Podstawowe przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego - regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół:
 - Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487).
 - Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 r. jako jeden z priorytetów uznaje tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych.
 - Rozporządzenie MEN z 1 września 2015 roku w sprawie warunków organ. kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
2. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje szereg działań podejmowanych przez szkołę na każdym z trzech etapów kształcenia. Celem jest przygotowanie do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia, wejścia na rynek pracy oraz złagodzenia startu zawodowego młodzieży.
3. Organizacją Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Drawsku Pom. zajmują się pedagodzy, wychowawcy klas, nauczyciele wskazani przez Dyrektora oraz instytucje wspierające pracę szkoły.
4. Planowane działania Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są kierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

5. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego:

5.1. W ramach pracy z uczniami obejmuje: prawidłowy wybór zawodu.

- **klasa I - „Uczeń poznaje siebie”.**
- **klasa II - „Uczeń poznaje różne zawody”.**
- **klasa III - „Kim będę? - Uczeń poznaje ścieżki kształceni ponadgimnazjalnego i rynek pracy”.**
 - a) rozpoznanie predyspozycji temperymentalnych,
 - b) uwzględnianie swoich mocnych i słabych stron,
 - c) umiejętności pracy w grupie,
 - d) samooceny w zakresie funkcjonowania społecznego, samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych,
 - e) pomoc w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej,
 - f) udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
 - g) poznawanie wymagań szkół i zawodów,
 - h) poznanie potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku lokalnym, krajowym i unijnym,
 - i) podejmowanie decyzji zawodowych,
 - j) wskazywanie preferowanych obszarów aktywności zawodowej.

Praca z uczniem uwzględnia różne warianty z podziałem na:

- uczniów z niepełnosprawnością ruchowa oraz chorobami przewlekłymi,
- uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- uczniów niedostosowanych społecznie, z zaburzeniami zachowania,
- uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

5.2. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- a) prezentację założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- b) rozmowy służące wspomaganium rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- c) przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach (ponadgimnazjalnego, wyższego),

- d) indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne,
- e) udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- f) doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- g) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych,
- h) przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

5.3. W ramach pracy z nauczycielami obejmuje:

- a) utworzenie i zapewnienie ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- b) udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- c) lepsze rozumienie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
- d) realizację zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika.
- e) **włączenie nauczycieli biblioteki i świetlicy szkolnej do wdrażania WSDZ,**
- f) **realizacja innowacji pedagogicznej na zajęciach technicznych „Młody technik z elementami doradztwa zawodowego”.**

6. Postanowienia końcowe:

- A. Szczegółowa tematyka zawodoznawcza realizowana we wszystkich klasach.
- B. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego będzie podlegał ewaluacji oraz ocenie i może ulegać zmianom.
- C. Monitorowanie losów absolwentów.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Gimnazjum obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia ponadgimnazjalnego. System określa rolę, zadania i metody oraz formy pracy zawodoznawczej nauczycieli w ramach rocznego planu działania i jest włączony do statutu szkoły.

Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia ponadgimnazjalnego jest jednym z najważniejszych celów wychowawczych Gimnazjum.

Aktualny rynek pracy stawia coraz wyższe wymagania młodzieży w zatrudnieniu i dlatego realizacja Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Gimnazjum jest tak istotna we właściwym przygotowaniu uczniów do racjonalnych decyzji edukacyjno zawodowych. To właśnie tutaj, absolwent dokonuje najważniejszych wyborów w zakresie dalszego kształcenia ponadgimnazjalnego (czy będzie to liceum ogólnokształcące, profilowane, czy technikum, a może szkoła zawodowa lub inna droga kształcenia).

Wewnętrzny system doradztwa zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska,
- prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną),
- działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane wg harmonogramu pracy szkoły,

Program WSDZ obejmuje następujące obszary działania - pracę z:

- nauczycielami,
- uczniami (klasą),
- rodzicami.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną) obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnętrznego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika,
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy,
- zapoznanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym,
- usytuowanie blisko ucznia profesjonalnej pomocy doradczej zgodnie ze standardami Unii Europejskiej,

- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej m.in.: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Ochotniczych Hufców Pracy.

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie różnych zawodów,
- poznawanie osobowości,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadgimnazjalnych (oraz logowanie internetowe),
- pomoc w planowaniu Kariery Edukacyjno-Zawodowej (oraz Indywidualnego Planu Działania - IPD),
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- przygotowywanie się do procesów reorientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- indywidualną pracę z osobami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych oraz mającymi problemy osobiste,
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty, treningi),
- pomoc w wyborze odpowiedniej praktyki zawodowej w zakładach pracy,
- wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie poza oświatowym,
- kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań

zawodoznawczych szkoły,

- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadgimnazjalnego
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych w regionie,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym (krajowym i unijnym) rynku pracy.

Cele programu WSDZ:

1. Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego w Gimnazjum.
2. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
3. Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej.
4. Kształtowanie świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły.
5. Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
6. Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych.
7. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych (miasto - wieś) oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
8. Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej i bezrobocia.
9. Poznawanie zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej.
10. Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
11. Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego na terenie gimnazjum.
12. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół ponadgimnazjalnych (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.

Zadania wynikające z celów programu

1. Harmonogram pracy Gimnazjum.

2. Czynniki prawidłowego wyboru zawodu.

- MODUŁ I - klasa I - „Uczeń poznaje siebie”.
- MODUŁ II - klasa II - „Uczeń poznaje różne zawody”.
- MODUŁ III - klasa III - „Kim będę? - Uczeń poznaje ścieżki kształcenia ponadgimnazjalnego i rynek pracy”.